

Συλλογή της Νομολογίας

ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 21ης Μαρτίου 2013*

«Άρθρο 99 του Κανονισμού Διαδικασίας — Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις — Κανονισμός (ΕΚ) 1896/2006 — Ευρωπαϊκή διαδικασία διαταγής πληρωμής — Εκπρόθεσμη δήλωση αντιρρήσεων — Άρθρο 20 — Επανεξέταση σε εξαιρετικές περιστάσεις — Απουσία “εκτάκτων” ή “εξαιρετικών” περιστάσεων»

Στην υπόθεση C-324/12,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Handelsgericht Wien (Αυστρία) με απόφαση της 11ης Ιουνίου 2012, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 9 Ιουλίου 2012, στο πλαίσιο της δίκης

Novontech-Zala kft.

κατά

Logicdata Electronic & Software Entwicklungs GmbH,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Μ. Pešič (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, E. Jarašiūnas, A. Ó Caoimh, C. Toader και C. G. Fernlund, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: N. Wahl

γραμματέας: A. Calot Escobar

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να αποφανθεί με αιτιολογημένη διάταξη, σύμφωνα με το άρθρο 99 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου,

εκδίδει την ακόλουθη

Διάταξη

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 20 του κανονισμού (ΕΚ) 1896/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής (ΕΕ L 399, σ. 1).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της Novontech-Zala kft. (στο εξής: Novontech-Zala), η οποία εδρεύει στην Ουγγαρία, και της Logicdata Electronic & Software Entwicklungs GmbH (στο εξής: Logicdata), η οποία εδρεύει στην Αυστρία.

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

Το νομικό πλαίσιο

Ο κανονισμός 1896/2006

- 3 Κατά την αιτιολογική σκέψη 25 του κανονισμού 1896/2006:

«Μετά τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή δήλωσης αντιρρήσεων, σε ορισμένες εξαιρετικές περιστάσεις, ο καθού θα πρέπει να δικαιούται να ζητήσει την επανεξέταση της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής. Η επανεξέταση σε εξαιρετικές περιστάσεις δεν θα πρέπει να σημαίνει ότι παρέχεται στον καθού δεύτερη ευκαιρία να αντικρούσει την αξίωση. Κατά τη διαδικασία επανεξέτασης, η ουσία της αξίωσης δεν θα πρέπει να αξιολογείται πέραν των λόγων που απορρέουν από τις εξαιρετικές περιστάσεις που επικαλείται ο καθού. Οι άλλες εξαιρετικές περιστάσεις θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν την περίπτωση κατά την οποία η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής βασίσθηκε σε ψευδή στοιχεία που περιλαμβάνονται στο έντυπο της αίτησης.»

- 4 Η αιτιολογική σκέψη 28 του εν λόγω κανονισμού έχει ως εξής:

«Για τον υπολογισμό των προθεσμιών, θα πρέπει να εφαρμόζεται ο κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1182/71 του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 1971, περί καθορισμού των κανόνων που εφαρμόζονται στις προθεσμίες, ημερομηνίες και διορίες [ΕΕ ειδ. έκδ. 01/001, σ. 131]. Ο καθού θα πρέπει να ενημερώνεται σχετικά και να πληροφορείται ότι θα ληφθούν υπόψη οι αργίες του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται το δικαστήριο το οποίο εξέδωσε την ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής.»

- 5 Το άρθρο 1, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού ορίζει τα εξής:

«Ο παρών κανονισμός αποσκοπεί:

α) στην απλούστευση, επιτάχυνση και μείωση των εξόδων της εκδίκασης διαφορών για διασυνοριακές υποθέσεις όσον αφορά μη αμφισβητούμενες χρηματικές αξιώσεις, με τη θέσπιση διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής·

[...]».

- 6 Το άρθρο 16, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 1896/2006 ορίζει τα εξής:

«1. Ο καθού μπορεί να υποβάλει δήλωση αντιρρήσεων κατά της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής ενώπιον του δικαστηρίου προέλευσης [...].

2. Η δήλωση αντιρρήσεων πρέπει να αποστέλλεται εντός 30 ημερών από την ημερομηνία επίδοσης ή κοινοποίησης της διαταγής στον καθού.

3. Ο καθού δηλώνει στη δήλωση αντιρρήσεων ότι αμφισβητεί την αξίωση, χωρίς να πρέπει να προσδιορίζει τους σχετικούς λόγους.»

- 7 Το άρθρο 20, παράγραφοι 1 και 2, του εν λόγω κανονισμού προβλέπει τα εξής:

«1. Μετά τη λήξη της προθεσμίας του άρθρου 16, παράγραφος 2, ο καθού δικαιούται να ζητήσει την επανεξέταση της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου του κράτους μέλους προέλευσης, όταν:

[...]

β) ο καθού δεν είχε τη δυνατότητα να αντιταχθεί στην αξίωση για λόγους ανωτέρας βίας ή λόγω εκτάκτων περιστάσεων, χωρίς δική του υπαιτιότητα,

εφόσον και στις δύο περιπτώσεις ενεργεί ταχέως.

2. Μετά τη λήξη της προθεσμίας του άρθρου 16, παράγραφος 2, ο καθού δικαιούται επίσης να ζητήσει την επανεξέταση της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου του κράτους μέλους προέλευσης, όταν η έκδοση της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής ήταν προδήλως εσφαλμένη, λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό, ή λόγω άλλων εξαιρετικών περιστάσεων.»

Ο κανονισμός 1182/71

8 Το άρθρο 3 του κανονισμού 1182/71 ορίζει τα εξής:

«1. [...]

Αν προθεσμία που προσδιορίζεται κατά ημέρες [...] υπολογίζεται από τη στιγμή που συμβαίνει κάποιο γεγονός ή πραγματοποιείται κάποια ενέργεια, η ημέρα κατά την οποία συμβαίνει το γεγονός αυτό ή πραγματοποιείται η ενέργεια αυτή, δεν υπολογίζεται στην προθεσμία.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 1 και 4:

[...]

β) προθεσμία που προσδιορίζεται κατά ημέρες αρχίζει με την έναρξη της πρώτης ώρας της πρώτης ημέρας και λήγει με την παρέλευση της τελευταίας ώρας της τελευταίας ημέρας της προθεσμίας·

[...]

3. Οι προθεσμίες περιλαμβάνουν τις αργίες, τα Σάββατα και τις Κυριακές, εκτός αν αυτές εξαιρούνται ρητά ή αν οι προθεσμίες προσδιορίζονται κατά εργάσιμες ημέρες.

4. Αν η τελευταία ημέρα προθεσμίας που δεν προσδιορίζεται κατά ώρες είναι αργία, Κυριακή ή Σάββατο, η προθεσμία λήγει με την παρέλευση της τελευταίας ώρας της επομένης εργάσιμης ημέρας.

[...]»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

9 Στις 14 Οκτωβρίου 2011, η Logicdata ζήτησε από το Bezirksgericht für Handelssachen Wien (τοπικό δικαστήριο εμπορικών υποθέσεων της Βιέννης) την έκδοση ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής εις βάρος της Novontech-Zala, προκειμένου να της καταβληθεί το ποσό των 30 586 ευρώ που αντιστοιχούσε σε μη καταβληθέν από τη δεύτερη εταιρία τίμημα αγοράς. Στις 25 Οκτωβρίου 2011, το εν λόγω δικαστήριο εξέδωσε ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής. Αυτή κοινοποιήθηκε στη Novontech-Zala στις 13 Δεκεμβρίου 2011 στο Zalaegerszeg (Ουγγαρία).

10 Η Novontech-Zala διαβίβασε την εν λόγω διαταγή πληρωμής στον δικηγόρο της στην Ουγγαρία, ο οποίος υπέβαλε δήλωση αντιρρήσεων στις 13 Ιανουαρίου 2012, ήτοι μετά από τη λήξη της προθεσμίας 30 ημερών για την υποβολή δηλώσεως αντιρρήσεων που προβλέπει το άρθρο 16, παράγραφος 2, του κανονισμού 1896/2006. Από τη δικογραφία που υποβλήθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου προκύπτει ότι ο δικηγόρος υπολόγισε την εν λόγω προθεσμία λαμβάνοντας, εσφαλμένα,

ως δεδομένο ότι η κοινοποίηση της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής στη Novontech-Zala είχε γίνει στις 14 Δεκεμβρίου 2011 και όχι στις 13 Δεκεμβρίου 2011, ημερομηνία κατά την οποία όντως έγινε η κοινοποίηση. Κατά τον υπολογισμό του η εν λόγω προθεσμία έληγε στις 13 Ιανουαρίου 2012, ενώ, στην πραγματικότητα, έληγε στις 12 Ιανουαρίου 2012. Χωρίς να εξακριβώσει απευθυνόμενος στο δικαστήριο που εξέδωσε τη διαταγή πληρωμής την ημερομηνία ενάρξεως της εν λόγω προθεσμίας, ο δικηγόρος καταχώρισε την ημερομηνία λήξεως της προθεσμίας, που είχε υπολογιστεί με εσφαλμένο τρόπο, στο ημερολόγιο και, ως εκ τούτου, υπέβαλε τη δήλωση αντιρρήσεων εκπροθέσμως.

- 11 Με διάταξη της 24ης Ιανουαρίου 2012, το Bezirksgericht für Handelssachen Wien απέρριψε τη δήλωση αντιρρήσεων ως εκπρόθεσμη.
- 12 Στις 8 Φεβρουαρίου 2012, η Novontech-Zala, η οποία πλέον εκπροσωπούταν από δικηγорικό γραφείο στην Αυστρία, προσέβαλε τη διάταξη με την οποία απορρίφθηκε η δήλωση αντιρρήσεων ζητώντας, ειδικότερα, από το Bezirksgericht für Handelssachen Wien να προβεί σε επανεξέταση της διαταγής πληρωμής κατ' εφαρμογή του άρθρου 20 του κανονισμού 1896/2006. Με διάταξη της 5ης Μαρτίου 2012, το ως άνω δικαστήριο απέρριψε το αίτημα επανεξετάσεως.
- 13 Η Novontech-Zala άσκησε έφεση κατά της απορριπτικής αυτής διατάξεως ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, υποστηρίζοντας ότι η διαφορά ενώπιον του πρωτοδίκως δικάσαντος δικαστηρίου δεν είχε αποτελέσει αντικείμενο ορθής δικαστικής εκτιμήσεως και ότι το άρθρο 20 του κανονισμού 1896/2006 επιτρέπει στο δικαστήριο αυτό να επανεξετάσει την ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής.
- 14 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Handelsgericht Wien αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιον του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα εξής προδικαστικά ερωτήματα:
 - «1) Θεμελιώνει υπαιτιότητα του καθού, κατά την έννοια του άρθρου 20, παράγραφος 1, στοιχείο β', του [κανονισμού 1896/2006] το γεγονός ότι ο πληρεξούσιος δικηγόρος του δεν τήρησε την προβλεπόμενη σχετικώς προθεσμία για την προβολή αντιρρήσεων κατά της εκδόσεως ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής;
 - 2) Μπορεί, σε περίπτωση που θεωρηθεί ότι η υπαίτια συμπεριφορά του δικηγόρου δεν συνιστά προσωπική υπαιτιότητα του καθού, η εσφαλμένη καταχώριση της ημερομηνίας εκπνοής της προθεσμίας εκ μέρους του δικηγόρου που είχε επιφορτιστεί με την προβολή αντιρρήσεων κατά της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής να ερμηνευθεί ως έκτακτη περίπτωση υπό την έννοια του άρθρου 20, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 1896/2006;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

- 15 Κατά το άρθρο 99 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, όταν δεν υπάρχει καμία εύλογη αμφιβολία ως προς την απάντηση που προσήκει στο υποβληθέν με αίτηση προδικαστικής αποφάσεως ερώτημα, το Δικαστήριο, κατόπιν προτάσεως του εισηγητή δικαστή και αφού ακούσει τον γενικό εισαγγελέα, μπορεί οποτεδήποτε να αποφανθεί με αιτιολογημένη διάταξη.
- 16 Με τα δύο του ερωτήματα, τα οποία αρμόζει να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινισθεί, κατ' ουσίαν, αν η μη τήρηση προθεσμίας για υποβολή δηλώσεως αντιρρήσεων κατά ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής, εξαιτίας υπαίτιας συμπεριφοράς του εκπροσώπου του καθού, μπορεί να δικαιολογήσει την επανεξέταση της διαταγής αυτής πληρωμής, είτε λόγω «εκτάκτων περιστάσεων, χωρίς [...] υπαιτιότητα [του καθού]» κατά την έννοια του άρθρου 20, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 1896/2006, είτε λόγω «εξαιρετικών περιστάσεων» κατά την έννοια της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου.

- 17 Η Novontech-Zala υποστηρίζει συναφώς ότι, στην περίπτωση που ο εκπρόσωπος του καθού δεν τηρεί την προθεσμία υποβολής δηλώσεως αντιρρήσεων κατά ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής λόγω δικής του υπαιτιότητας, πληρούνται οι αναγκαίες προϋποθέσεις για την επανεξέταση της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής τόσο βάσει του άρθρου 20, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 1896/2006 όσο και βάσει της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου.
- 18 Αντιθέτως, η Logicdata, η Αυστριακή, η Ελληνική και η Πορτογαλική Κυβέρνηση καθώς και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποστηρίζουν ότι, σε περιστάσεις όπως αυτές της υποθέσεως της κύριας δίκης, δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για την επανεξέταση της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής.
- 19 Η ερμηνεία που εκτέθηκε στην προηγούμενη σκέψη πρέπει να γίνει δεκτή.
- 20 Πράγματι, είναι προφανές ότι περιστάσεις όπως αυτές της κύριας δίκης, που χαρακτηρίζονται από τον εσφαλμένο υπολογισμό και καταχώριση της προθεσμίας της δηλώσεως αντιρρήσεων από τον εκπρόσωπο του καθού, δεν είναι ούτε «έκτακτες» κατά την έννοια του άρθρου 20, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 1896/2006 ούτε «εξαιρετικές» κατά την έννοια της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού.
- 21 Από το άρθρο 20, παράγραφοι 1, στοιχείο β', και 2, του κανονισμού 1896/2006 προκύπτει, βεβαίως, ότι είναι δυνατή η επανεξέταση ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής στην περίπτωση που η μη τήρηση της προθεσμίας 30 ημερών για την υποβολή δηλώσεως αντιρρήσεων είναι αποτέλεσμα της συνδρομής εκτάκτων ή εξαιρετικών περιστάσεων οι οποίες εμπόδισαν την εμπρόθεσμη υποβολή της δηλώσεως αυτής και πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις που προβλέπουν οι διατάξεις αυτές. Εντούτοις, στην περίπτωση που, όπως στην υπόθεση της κύριας δίκης, η υπέρβαση της εν λόγω προθεσμίας οφείλεται σε έλλειψη επιμέλειας του εκπροσώπου του καθού, η κατάσταση αυτή, δεδομένου ότι μπορούσε ευχερώς να αποφευχθεί, δεν αποτελεί έκτακτη ή εξαιρετική περίπτωση κατά την έννοια των εν λόγω διατάξεων.
- 22 Η δυνατότητα επανεξετάσεως σε περιστάσεις όπως αυτές της υποθέσεως της κύριας δίκης θα παρείχε στον καθού δεύτερη ευκαιρία να αντικρούσει την αξίωση κατά την έννοια της αιτιολογικής σκέψεως 25 του κανονισμού 1896/2006.
- 23 Δεδομένου ότι δεν πληρούται η προϋπόθεση της συνδρομής έκτακτων περιστάσεων, δεν είναι αναγκαίο να εξεταστεί αν πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις που προβλέπει το άρθρο 20, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 1896/2006, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η έλλειψη υπαιτιότητας του καθού.
- 24 Πράγματι, όπως προκύπτει από το γράμμα του άρθρου 20, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 1896/2006, προκειμένου ο καθού να δικαιούται να ζητήσει την επανεξέταση της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής δυνάμει της διατάξεως αυτής, είναι αναγκαίο, αν δεν συντρέχει περίπτωση ανωτέρας βίας, να πληρούνται τρεις σωρευτικές προϋποθέσεις, ήτοι, πρώτον, η συνδρομή έκτακτων περιστάσεων εξαιτίας των οποίων ο καθού δεν μπόρεσε να αμφισβητήσει την αξίωση εντός της προβλεπόμενης προς τούτο προθεσμίας, δεύτερον, η έλλειψη υπαιτιότητας του καθού και, τρίτον, η προϋπόθεση ότι ο καθού ενήργησε ταχέως. Εφόσον μία από αυτές δεν πληρούται, ο καθού δεν μπορεί να υποστηρίξει βασίμως ότι πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπει η ως άνω διάταξη.
- 25 Κατόπιν των ανωτέρω, στα υποβληθέντα ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η μη τήρηση προθεσμίας για υποβολή δηλώσεως αντιρρήσεων κατά ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής εξαιτίας υπαιτίας συμπεριφοράς του εκπροσώπου του καθού δεν δικαιολογεί την επανεξέταση της διαταγής αυτής πληρωμής, εφόσον η μη τήρηση αυτή της προθεσμίας δεν αποτελεί ούτε έκτακτη περίπτωση κατά την έννοια του άρθρου 20, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 1896/2006 ούτε εξαιρετική περίπτωση κατά την έννοια της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου.

Επί των δικαστικών εξόδων

- ²⁶ Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφαινεται:

Η μη τήρηση προθεσμίας για υποβολή δηλώσεως αντιρρήσεων κατά ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής εξαιτίας υπαίτιας συμπεριφοράς του εκπροσώπου του καθού δεν δικαιολογεί την επανεξέταση της διαταγής αυτής πληρωμής, εφόσον η μη τήρηση αυτή της προθεσμίας δεν αποτελεί ούτε έκτακτη περίπτωση κατά την έννοια του άρθρου 20, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού (ΕΚ) 1896/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής, ούτε εξαιρετική περίπτωση κατά την έννοια της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου.

(υπογραφές)